

ต้นหาพรรค

๑๐. สกุกเทวราชวตถุ (มยา วุจเจเต). (๒๔๙)

"สพพทานนติ อิมํ ฐมมเทสนํ สตุถา เขตวเน วิหรนฺโต
สกุกํ เทวราชํ อารพภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย ตาวตีสเทวโลเก เทวตา สนฺนิปตติว
จตุตารโ ปญฺहे สมุญฺจาเปตฺถ "กตฺรํ ทานํ นุ โข ทาเนสุ เสฏฺฐจฺน
ติ ปญฺทิตฺเตน วุจฺจติ กตโร รโส รเสสุ เสฏฺฐโจติ ปญฺทิตฺเตน วุจฺจติ ก
ตรา รติ รตีสฺสุ เชฏฺฐกาติ ปญฺทิตฺเตน วุจฺจติ, ตณฺหกฺขโย ว กส
มา เชฏฺฐโกติ ปญฺทิตฺเตน วุจฺจติ.

เต ปญฺहे เอกา เทวตาปี วินิจฺฉิตฺตํ นาสกฺขิ. เอโก ปน เท
โว เอกํ เทวํ ปุจฺฉติ, โสปี.. อปรํ เทวํ ปุจฺฉติ อิติ (เทวา)เอวํ อญฺญ
มญฺญํ ปุจฺฉนฺตา ทสฺสุ จกฺกวาพสฺสเสสุ ทฺวาทส สํวจฺฉรานิ วิจฺจีสฺสุ.

เอตฺตเคนาปี กาเลน ปญฺหานํ อตฺถํ อทิสฺวา ทสฺสทสฺสจกฺกวาพ
เทวตา สนฺนิปตติว จตฺนุนํ มหาราชานํ สนฺติกํ คนฺตฺวา,"กํ ตา
ตา มหาเทวสนฺนิปาโต (อโหสิ) อิติ (วเจเน จตฺตฺหิ มหาราเชหิ) วุตฺเต,"จตุ
ตารโ ปญฺहे สมุญฺจาเปตฺวา วินิจฺฉิตฺตํ อสฺกโกนฺตา ตุมฺหากํ สนฺติ ก
° อาคตา อมฺหาติ.

(อาหํสุ) (จตุตารโ มหาราชาน) "กํ ปญฺหา นาม ตาตาติ. (อาหํ
สุ) (เทวตา) "ทานรสรตีสฺสุ กตฺรทานรสรติ นุ โข เสฏฺฐจา (โหติ), ตณฺหกฺข
โย ว กสฺมา เสฏฺฐโ (โหติ) ติ อิมํ ปญฺहे วินิจฺฉิตฺตํ อสฺกโกน
ตา อาคตา อมฺห อิติ [ตมตฺถํ อาโรเจตฺถ].

(จตุตารโ มหาราชาน) "ตาตา มยฺปิ อิมํสํ อตฺถํ น ชานาม; อม
หากํ ปน ราชา ชนสฺสเสน จินฺติตฺเต อตฺถํ จินฺเตตฺวา ขณฺ

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

เนว ชานาติ, โส (ราชา) อมเหทิ ปญญา ย จ ปญเณน จ วิ
 สิญฺโญ (โหติ), เอตสฺส (รณฺโณ) สนฺติกํ คจฺฉามาติ (วตฺวา)
 ตเมว เทวคณฺ อาทาย สกฺกสฺส เทวรณฺโณ สนฺติกํ คนฺตฺวา, เต
 นาปี "กึ ตาตา มหนฺโต เทวสนฺนิปาโต (อโหสิ) อิติ (วจเน) วุต
 เต, ตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ สกฺโก "ตาตา อิมํสํ ปญฺหานํ อยฺโณ
 (ปุคฺคโล) อตฺถํ ชานิตฺตํ น สกฺโกติ, พุทฺธวิสยา เอเต (ปญฺหา) (โหน
 ติ) อิติ วตฺวา "สตฺถา ปเนตฺรหิ กหํ (จาเน) วสตีติ ปุจฺฉิตฺวา "(สต
 ธา) เชตวเน (วสตี) อิติ สุตฺวา "เอถ ตสฺส (สตฺถุ) สนฺติกํ คมิสฺสา
 มาติ (วตฺวา) เทวคณฺน สทฺธิ รตฺติภาเค สกฺลํ เชตวณฺ โอภาเสต
 วา สตฺถารํ อุปสงฺกมิตฺวา วนฺทิตฺวา เอกมณฺตํ จิตฺ, "กึ มหาราช มห
 ตา เทวคณฺน สทฺธิ อากโตสตีติ (วจเน สตฺถารา) วุตเต, "ภน
 เต เทวคณฺน อิมํ นาม ปญฺหา สมฺภูจาปีตา, อยฺโณ อิมํสํ (ปญ
 หานํ) อตฺถํ ชานิตฺตํ สมตฺถโณ นาม นตฺถิ, อิมํสํ (ปญฺหานํ) โน อตฺถํ ปกา
 เสธาคี อาห.

สตฺถา "สาธุ มหาราช มยา ตีส ปารมิโย ปุเรตฺวา มหา
 ปริจฺจาเค ปริจฺจชิตฺวา ตุมหาทิสานํ (ชนานํ) กงฺขาเจทนตฺถเมว
 สพฺพญฺญตฺถยณฺ ปฏฺวิวิธํ, ตยา ปุจฺฉิตปญฺहे สุณฺหาหิ: สพฺพทาทานํ
 ฐมฺมทานํ เสฏฺฐํ (โหติ), สพฺพรสํ ฐมฺมรโส เสฏฺฐโ (โหติ), สพฺพรตฺนํ
 ฐมฺมรติ เสฏฺฐา (โหติ), ตณฺหกฺขโย ปน อรหตฺตํ สมฺปาปกตฺตา เสฏฺฐโ
 ยเวา (โหติ) อิติ วตฺวา อิมํ คาถมาห

"สพฺพทาทานํ ฐมฺมทานํ ชินาติ,
 สพฺพรสํ ฐมฺมรโส ชินาติ,
 สพฺพรตฺนํ ฐมฺมรติ ชินาติ,
 ตณฺหกฺขโย สพฺพทูกฺขํ ชินาตีติ.